Azad olunmuş ərazilərdə 106 yeni abidə aşkarlanıb

Ötən il 44 günlük Vətən müharibəsinin Azərbaycanın Müzəffər Ordusunun qələbəsi ilə başa çatmasından sonra bir daha məlum oldu ki, Ermənistan nəinki ərazilərimizin bir hissəsini işğal edib, insanlarımızı soyqırımına məruz qoyub, tarixi abidə və dini məbədlərimizi də təhqir edib, Yer üzündən siliblər.

Xocalının işğalının 29-cu ildönümü günü Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev beynəlxalq və yerli KİV-ə müsahibəsində də bu məsələni növbəti dəfə xatırlatdı.

"Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad olunmuş ərazilərində müvəqqəti xüsusi idarəetmənin təşkili haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 29 oktyabr tarixli 1170 nömrəli fərmanına uyğun olaraq, işğaldan azad olunmuş ərazilərdə Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nümayəndələri tərəfindən tarix və mədəniyyət obyektlərinin (abidələrinin və müəssisələrinin) ilkin inventarlaşdırılması və mühafizəsi məqsədilə monitorinqlərə başlanılıb.

Dövlət qeydiyyatında olan 312 tarix-mədəniyyət abidəsinin monitorinqi həyata keçirilib. Bundan əlavə, həmin ərazilərdə yerləşən, dövlət qeydiyyatında olmayan tarixi, memarlıq, arxeoloji əlamət daşıyan 106 obyekt (yeni aşkar olunmuş abidə) aşkar edilib.

Aparılan monitorinqlər zamanı 571 mədəniyyət müəssisəsi aşkar edilib ki, onlardan 286-sı kitabxana, 237-si mədəniyyət evi və klub müəssisəsi, 19-u muzey, 24-ü uşaq musiqi məktəbi, 1-i kinoteatr, 2-si teatr, 2-si qalereyadır. Müəssisələrin hamısı demək olar ki, tamamilə dağıdılmış vəziyyətdədir.

Burada Füzuli rayonunun Hacı Ələkbər məscidi, Dədəli, Merdinli, Gecəgözlü, Yuxarı Veysəlli kənd məscidləri, Horadiz kəndindəki iki məscid, Cəbrayıl rayonunda Süleymanlı və Papı kənd məscidləri, Qubadlı rayonunda Məmər və Yusifbəyli kənd məscidləri, Zəngilan rayonunda Zəngilan şəhər məscidi, Malatkeşin və Zəngilan kənd məscidləri xüsusilə qeyd olunmalıdır.

Ağdam şəhərində yerləşən Pənahəli xanın və Mehdiqulu xanın türbələrinin dağıntılara məruz qoyulduğu, işğalçı Ermənistan tərəfindən abidələrə ciddi ziyan vurulduğu müəyyən olunub. İbrahimxəlil xanın türbəsi isə tamamilə dağıdılıb.

Dini ibadət yerlərinin dağıdılması və onlardan donuzların saxlanıldığı ictimai tövlə kimi istifadə olunması erməni vandalizminin bariz nümunəsidir.

Qubadlı, Füzuli və Ağdam şəhərlərində vaxtilə yerləşmiş 1941-1945-ci il müharibəsində həlak olmuş həmvətənlərimizin xatirə abidələri tamamilə məhv edilmişdir. Füzuli şəhərində Məhəmməd Füzulinin heykəli, Laçın rayonunun Güləbird kəndində Sarı Aşığın xatirə muzeyi, Molla Pənah Vaqifin Şuşa şəhərində yerləşən büstü, şairə Natəvanın Ağdam şəhərində yerləşən qəbirüstü abidəsi erməni vandalları tərəfindən dağıdılmışdır.

"Azərbaycan"

Azərbaycan 2021.- 4 aprel.- S.7.